

1e Bestuursrapportage 2019

Inhoudsopgave

1e Bestuursrapportage 2019	1
Inhoudsopgave	4
Financieel beeld	5
0. Bestuur en ondersteuning	7
1. Veiligheid	9
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	11
3. Economie	14
4. Onderwijs	16
5. Sport, cultuur en recreatie	18
6. Sociaal Domein	23
7. Volksgezondheid en milieu	27
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV).....	30
Algemene dekkingsmiddelen	34
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	35
Onvoorzien en overige baten en lasten	36
Vennootschapsbelasting	37
Mutaties reserves	38
Overhead	39
Paragraaf bedrijfsvoering	40
Paragraaf duurzaamheid	41
Bijlage	42

Financieel beeld

De bestuursrapportage bestaat uit een tweetal onderdelen die we samengevoegd hebben in één rapportage:

- beleidsrapportage;
- financiële rapportage.

In de beleidsrapportage rapporteren we over de stand van zaken op het niveau van doelstellingen (wat willen we bereiken?).

Met de financiële rapportage brengen we u, conform de financiële verordening, op de hoogte van de volgende zaken:

- financiële mutaties op lopende budgetten;
- nieuwe voorstellen van het college.

Toelichting begrotingswijzigingen

Hieronder vindt u een overzicht van de begrotingswijzigingen 1 t/m 3 en 5 op taakveldniveau. In de bijlage treft u een overzicht aan op taakveldniveau. De toelichtingen op afzonderlijke mutaties groter dan € 25.000 vindt u terug in de beleidsrapportages bij de financiële tabellen.

Hieronder geven we een korte toelichting op de begrotingswijzigingen:

Begrotingswijziging 1

Het betreft een begrotingswijziging met voorstellen vanuit het college.

Begrotingswijziging 2

Deze wijziging betreft voornamelijk herschikkingen van personele budgetten. Volgens bestaand beleid zetten we vacaturegelden om in inhuurbudgetten én verwerken we aanstellingen van ná 1 januari 2019. Het betreft hier slechts een administratieve herschikking van gelden over diverse programma's. In de beleidsrapportages volstaan we met de toelichting 'personele mutaties'.

Begrotingswijziging 3

De wijziging heeft betrekking op bijstelling van lopende budgetten.

Begrotingswijziging 4

Deze wijziging maakt geen deel uit van de bestuursrapportage. Het betreft een conceptwijziging o.b.v. over te boeken budgetten vanuit 2018. Een voorstel hiervoor volgt bij de behandeling van de jaarrekening 2018.

Begrotingswijziging 5

De wijziging bevat mutaties op de prognose van de in exploitatie genomen gronden voor het jaar 2019.

Leeswijzer

Een positief getal in de kolommen saldo betekent een voordeel.

Een negatief getal in de kolommen saldo betekent een nadeel.

Een positief getal in de kolommen baten en lasten betekent een hogere last of hogere bate.

Een negatief getal in de kolommen baten en lasten betekent een last of lagere bate.

In de financiële toelichtingen bij de programma's beperken we ons door de veelvoud aan kleine mutaties (< € 25.000) tot een toelichting op programmaniveau. De mutaties zijn gerangschikt naar begrotingswijziging.

Overzicht begrotingswijzigingen

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)	Begroting voor wijziging			Begrotingswijziging 1 t/m 3 en 5			Begroting na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	2.221	3.588	1.367	0	41	41	2.222	3.630	1.408
Veiligheid	2.583	41	-2.542	43	52	9	2.626	93	-2.533
Verkeer, vervoer en waterstaat	5.989	380	-5.609	46	28	-18	6.036	408	-5.628
Economie	1.946	8.244	6.299	37	602	565	1.982	8.846	6.864
Onderwijs	2.741	685	-2.056	-95	47	142	2.646	732	-1.914
Sport, cultuur en recreatie	8.898	1.166	-7.732	165	72	-93	9.064	1.238	-7.825
Sociaal domein	24.804	10.985	-13.819	988	437	-551	25.792	11.422	-14.370
Volksgesondheid en milieu	6.857	6.193	-664	220	135	-85	7.077	6.328	-749
Volkshuisv,ruimt.ord,sted.vernieuwing	8.419	6.130	-2.290	4.784	4.835	51	13.203	10.965	-2.238
Overhead	8.541	160	-8.381	655	0	-655	9.196	160	-9.036
Algemene Dekkingsmiddelen	407	32.252	31.845	6	0	-6	413	32.252	31.840
Onvoorzien	143	0	-143	-60	0	60	83	0	-83
Overige baten en lasten	131	0	-131	-719	0	719	-588	0	588
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd totaal van baten en lasten	73.681	69.825	-3.855	6.071	6.250	179	79.751	76.075	-3.676
Reserves	1.362	5.218	3.855	234	55	-179	1.597	5.273	3.676
Kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Interne producten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	1.362	5.218	3.855	234	55	-179	1.597	5.273	3.676
Totaal	75.043	75.043	0	6.305	6.305	0	81.348	81.348	0

0. Bestuur en ondersteuning

Het programma bestuur en ondersteuning gaat over de taken en rollen van de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders en de manier waarop we dit doen.

D.0.01 In 2019 groeit de klantwaardering van ondernemers over onze dienstverlening met 0,2 ten opzichte van 2017.

Het onderzoek "Waar staat je gemeente" in 2017 gaf de gemiddelde score van 6,5. In 2019 herhalen we dit onderzoek.

■ **Stand van zaken**

Het voor dit jaar geplande klantonderzoek (burgerpeiling en ondernemerspeiling) voeren we de tweede helft van dit jaar uit. Resultaten van dit onderzoek komen beschikbaar op de website waarstaatjegemeente.nl.

D.0.02 De klantwaardering van onze dienstverlening aan de front-office en van onze inwoners blijft minimaal op het niveau van 2017.

Het onderzoek "Waar staat je gemeente" in 2017 gaf de gemiddelde score:

- bezoekers balie 8,3
- inwoners 7,1

Bij bezoekers balie gaat het om klanten die een product aanvragen en/of ophalen bij een bezoek aan het gemeentehuis.

Bij inwoners gaat het om een uitgebreid onderzoek naar diverse thema's: het woon- en leefklimaat, de relatie inwoner-gemeente en de gemeentelijke dienstverlening.

In 2019 herhalen we dit onderzoek.

■ **Stand van zaken**

Het klantonderzoek staat gepland voor het tweede halfjaar. Resultaten van het onderzoek komen beschikbaar op de website waarstaatjegemeente.nl

D.0.03 We hebben een open en integere bestuurs- en organisatie cultuur waarbij integriteit een belangrijk thema is. In 2019 is de integriteitsorganisatie een feit.

■ **Stand van zaken**

We hebben een nieuw protocol ambtelijke integriteit vastgesteld. Per 1 mei wordt de nieuwe functie van coördinator integriteit (in combinatie met de functie van businesscontroller) ingevuld. De coördinator integriteit opereert vanuit de nieuwe cluster Governance.

D.0.04 Veere blijft een zelfstandige gemeente met grip op de gemeenschappelijke regelingen.

Als zelfstandige gemeente gaat Veere alleen nieuwe samenwerkingsverbanden aan als dit onze kwaliteit verbetert, minder kosten geeft en onze kwetsbaarheid vermindert.

We vergroten de grip op bestaande gemeenschappelijke regelingen waar mogelijk.

■ **Stand van zaken**

Per 1 mei vullen we de nieuwe functie van businesscontroller (in combinatie met die van coördinator integriteit) in binnen de nieuwe cluster Governance. Deze cluster speelt een belangrijke rol in het proces van het vergroten van de grip op gemeenschappelijke regelingen en het toegroeien naar het zelf kunnen afgeven door ons college van een rechtmatigheidsverklaring die we richting 2021 conform nieuwe regelgeving zelf moeten kunnen afgeven. Hiertoe stellen we in de tweede helft van dit jaar een concreet uitvoeringsprogramma op.

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting voor wijziging 1e burap 2019	Begrotingswijzigingen 1e burap 2019	Begroting na wijziging 1e burap 2019
Lasten			
0.1 Bestuur	1.309	-80	1.229
0.2 Burgerzaken	760	42	802
0.3 Beheer en overige gebouwen en gronden	78	39	116
0.63 Parkeerbelasting	74	0	74
Totaal Lasten	2.221	0	2.222
Baten			
0.1 Bestuur	12	-12	0
0.2 Burgerzaken	425	0	425
0.3 Beheer en overige gebouwen en gronden	11	53	64
0.63 Parkeerbelasting	3.140	0	3.140
Totaal Baten	3.588	41	3.630
Resultaat	1.367	41	1.408

Financiële analyse

Nr begrotingswijziging	Toelichting begrotingswijziging	Bedragen x € 1.000	
		Lasten	Baten
2	Personele mutaties	-41	
2	We hebben een stuk (onder)grond verkocht aan de Domburgseweg te Oostkapelle. De opbrengst voegen we volgens bestaand beleid toe aan de algemene reserve.		42
3	Door een fout blijken de loonkosten van de buitengewone ambtenaren burgerlijke stand (babsen) niet geraamd te zijn in de begroting 2019-2022. Voor 2019 ramen we deze lasten in deze rapportage, het meerjarige deel nemen we mee in de kaderbrief 2019.	30	
	Overige mutaties	11	-1
		0	41

1. Veiligheid

In Veere kun je veilig wonen, werken en recreëren. In dit programma staat hoe we dat zo houden.

D.1.01 We zijn goed voorbereid en georganiseerd bij een ramp of crisis.

We hebben een actueel Regionaal Crisisplan. We benoemden medewerkers die bij een ramp of crisis een rol hebben. In een inrichtingsplan is beschreven hoe we van een normale situatie omschakelen naar een crisissituatie en welke faciliteiten we nodig hebben. Medewerkers met een rol bij een ramp of crisis oefenen en trainen jaarlijks. Voor bevolkingszorg is er een piket, zodat we bij een incident direct bereikbaar en inzetbaar zijn.

We zijn aangesloten bij de Veiligheidsregio Zeeland. Een samenwerkingsverband van dertien gemeenten. Samen zorgen we voor de lokale en regionale brandweezorg, Geneeskundige hulpverlening (GHOR), coördinatie van Bevolkingszorg en een gezamenlijk meldkamer.

■ **Stand van zaken**

Medewerkers nemen deel aan de trainingen en opleidingen die worden aangeboden door de Veiligheidsregio. Een van de piketmedewerkers heeft met succes de opleiding Officier van Dienst Bevolkingszorg gehaald.

D.1.02 Veere blijft in 2019 een veilige gemeente met een criminaliteitsindex lager dan 50.

We streven naar een hoog veiligheidsgevoel van onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Naast dit veiligheidsgevoel is het doel om ook de werkelijke misdaadcijfers zo laag mogelijk te houden. De criminaliteitsindex van Waarstaatjegemeente.nl geeft een totaalbeeld van de veiligheid in een gemeente. In 2016 scoorden we 46 op een schaal van 100. In 2013 hadden we criminaliteitsindex van 103. Het landelijk gemiddelde is 81.

■ **Stand van zaken**

De criminaliteitsindex laat nog steeds de cijfers van 2016 zien. Dat vinden we wel erg gedateerd. In de vastgestelde nota Integrale veiligheid gebruiken we de AD Misdaadmeter als instrument voor een algemeen veiligheidsbeeld. De AD Misdaadmeter wordt in het 4e kwartaal van 2019 opgesteld.

Veere AD Misdaadmeter (bron: Algemeen Dagblad)	2015	2016	2017	2018
Ranking	223	239	353	264
Score	NB	11,23	5,72	7,37

D.1.03 In 2019 is de leefomgeving van de gemeente schoon, veilig, gezond en mooi.

We dragen hieraan bij via communicatie, voorlichting, toezicht en handhaving en het stellen van regels.

Er is extra formatie voor het tweede woningbeleid (administratief en toezichthouder) en voor toezichthouders Milieu. In de begroting nemen we € 185.000 hiervoor op.

■ **Stand van zaken**

De toezichthouders milieu en tweede woningbeleid zijn in hun nieuwe functie werkzaam. De administratief juridisch medewerkster begint 16 mei.

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting voor wijziging 1e burap 2019	Begrotingswijzigingen 1e burap 2019	Begroting na wijziging 1e burap 2019
Lasten			
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.928	-2	1.926
1.2 Openbare orde en veiligheid	655	45	700
Totaal Lasten	2.583	43	2.626
Baten			
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5	0	5
1.2 Openbare orde en veiligheid	36	52	88
Totaal Baten	41	52	93
Resultaat	-2.542	9	-2.533

Financiële analyse

Nr begrotingswijziging	Toelichting begrotingswijziging	Bedragen x € 1.000	
		Lasten	Baten
2	Personele mutaties	3	
3	We hebben dwangsommen opgelegd voor het in strijd met het bestemmingsplan recreatief verhuren van een woning in Biggekerke.		15
3	We verhogen het budget voor handhaving vanwege een last onder bestuursdwang. Vanwege de mogelijkheid tot kostenverhaal ramen we de batenkant ook bij.	28	31
	Overige mutaties	12	6
		43	52

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Wij zorgen voor het duurzaam beheren van de gemeentelijke infrastructuur als wegen, bruggen, parkeervoorzieningen. We zorgen ervoor dat inwoners en bezoekers zich veilig en vlot kunnen verplaatsen. De verschillende belangen van bewoners, bezoekers, bedrijven maar ook duurzaamheidsaspecten zijn daarbij in evenwicht. Dat doen wij tegen kosten die beheersbaar zijn. Hiervoor hebben we beleids- en beheerplannen opgesteld. Die houden we actueel.

D.2.01 In 2022 is er in iedere kern voldoende ruimte om fietsen te stallen.

Fietsen heeft vele individuele en maatschappelijke voordelen. Het is gezond maar draagt ook bij aan de doelen van bereikbaarheid, verkeersveiligheid, recreatie, milieu enzovoorts. De doelstelling is onderdeel van het beleidsdoel 'Uitstekende loop- en fietsroutes en voldoende fietsparkeerplaatsen' uit het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan.

■ **Stand van zaken**

We hebben alle mogelijke locaties in beeld gebracht. Het concept ligt nu bij de stads-dorpsraden en ondernemersverenigingen voor feedback. Daarna volgt er een advies wat we gaan aanpakken.

D.2.02 We evalueren in 2019 het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan

In het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) is een visie en zijn beleidsdoelen opgenomen. Deze bepalen in grote lijnen hoe we om gaan met het verkeer en geven de toetsingskaders. Het uitvoeringsprogramma is een samenvatting van de wensen uit het GVVP die we willen realiseren.

■ **Stand van zaken**

We zijn bezig de wijze van evaluatie te bepalen. Gesprekken met de stakeholders moeten nog gestart worden.

D.2.03 In 2027 zijn alle wegen in de gemeente Veere volgens het wegencategoriseringsplan ingericht.

De inrichting van wegen voldoet soms niet meer. De inrichting past niet meer bij het werkelijke gebruik door ontwikkelingen zoals:

- nieuwbouw
- veranderde verkeerstromen
- veranderde functie
- technische veroudering

Dit blijkt onder andere uit het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) en het wegbeheerprogramma.

■ **Stand van zaken**

We richten diverse straten/wegen volgens het GVVP opnieuw in.

D.2.04 In 2022 wordt het openbaar vervoer 15% meer gebruikt door inwoners en toeristen.

We zetten ons in voor een beter gebruik van het openbaar vervoer. Dit betekent dat er goede routes moeten liggen, bushaltes toegankelijk zijn en overlast moet worden voorkomen. We richten ons niet alleen op het traditionele openbaar vervoer maar kijken naar slimme combinaties tussen verschillende vervoersvormen. De doelstelling is onderdeel van het beleidsdoel 'Inzet voor behoud vaste buslijnen en investeren in duurzaam vervoer' uit het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP).

■ **Stand van zaken**

We werken mee aan het onderzoek naar integratie openbaar vervoer en doelgroepenvervoer. De aanpassingen aan de bushaltes in Oostkapelle, Westkapelle, Grijskerke en Domburg zijn gereed. We starten een promotie van de buurtbus Walcheren.

D.2.05 We voldoen aan het afgesproken beheerniveaus

Per onderdeel (wegen, kunstwerken, stadshaven en openbare verlichting) hebben we afzonderlijke beheerplannen gemaakt. In de beheerplannen maken we per onderdeel afspraken over het niveau van onderhoud. In de paragraaf kapitaalgoederen kunt u hier meer over lezen. Hier vindt u per beheerplan informatie over:

- de actualiteit van de beheerplannen,
- het beheer niveau,
- de uitvoeringsmaatregelen,
- de ontwikkelingen,
- en het beschikbare budget.

Wijken we af van de afspraken in de beheerplannen en moet er daarom iets gebeuren, dan formuleren we een nieuwe maatregel onder deze doelstelling in de volgende begroting.

■ Stand van zaken

Door het mooie weer in het voorjaar zijn het groeiseizoen en het toeristenseizoen vroeg begonnen. We zijn daarom al vroeg in het jaar begonnen met maaien van het gras, onkruidbestrijding en extra zwerfvuilrondes om het afgesproken niveau te halen. Omdat het ook droog is kunnen we de groei goed bijhouden. In juni houden we de eerste kwaliteitscontrole.

D.2.06 In 2022 is er een betere verdeling van parkeerplaatsen tussen inwoners, bedrijven en toeristen.

In een toeristische gemeente als Veere ligt er vaak een hoge parkeerdruk. In de kustkernen is het noodzakelijk om het parkeren te reguleren. Er is dan voldoende parkeerruimte voor bewoners, ondernemers en toeristen.

■ Stand van zaken

We zijn de onderzoeken voor leefbaarheid, parkeren en verkeerstromen aan het voorbereiden. Daarnaast voeren we gesprekken met belanghebbenden over de gewenste toekomstige situaties.

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting voor wijziging 1e burap 2019	Begrotingswijzigingen 1e burap 2019	Begroting na wijziging 1e burap 2019
Lasten			
2.1 Verkeer en Vervoer	4.509	71	4.580
2.2 Parkeren	1.274	-25	1.250
2.3 Recreatieve havens	205	0	205
Totaal Lasten	5.989	46	6.036
Baten			
2.1 Verkeer en Vervoer	25	28	53
2.2 Parkeren	197	0	197
2.3 Recreatieve havens	157	0	157
Totaal Baten	380	28	408
Resultaat	-5.609	-18	-5.628

Financiële analyse

Nr begrotings-wijziging	Toelichting begrotingswijziging	Bedragen x € 1.000

		Lasten	Baten
1	We laten een bureau een mobiliteitsvisie en plan van aanpak schrijven en opstellen door een bureau. Dit in het kader van de gebiedsgerichte aanpak Walcheren. We werken hiervoor samen met de gemeente Middelburg en Vlissingen, de Provincie Zeeland, het Waterschap Scheldestromen en Rijkswaterstaat. De bijdrage voor Veere dekken we uit het budget GVVP.	28	28
2	Personele mutaties	25	
	Overige mutaties	-7	
		46	28

3. Economie

Een duurzame en evenwichtige groei van de Veerse economie is van belang voor de werkgelegenheid en de leefbaarheid. Kernwoorden zijn:

- Vitaliteit
- innovatie
- tekorten op de toeristische arbeidsmarkt
- behoud van onze kernkwaliteiten.

Recreatie & toerisme, landbouw en het MKB zijn onze economische pijlers. De bestedingen van onze toeristen zorgen voor een hoog voorzieningenniveau binnen onze gemeente. De balans tussen het toerisme en de leefbaarheid binnen de kernen speelt een grote rol. Dit vraagt om zorgvuldige keuzes. Structureel overleg tussen gemeente, bedrijfsleven en inwoners blijft van groot belang.

D.3.01 In 2019 is er inzicht in een gezonde balans tussen een duurzame en vitale economie en leefbaarheid.

Toerisme is een belangrijke economische pijler voor de gemeente Veere. De groei van het toerisme legt ook een beslag op de leefbaarheid van de kernen. We evalueren het bestaande beleid en zetten dit af tegen de huidige ontwikkelingen.

■ Stand van zaken

In het eerste kwartaal van 2019 hebben 5.200 inwoners uit de gemeente Veere de vragenlijst omtrent toerisme en leefbaarheid ontvangen. Op 18 maart 2019 was de sluitingsdatum. Het Kenniscentrum Kusttoerisme gaat de resultaten analyseren.

Tevens ontwikkelen we momenteel beleid voor recreatief kamerverhuur.

En op 5 maart 2019 heeft het college ingestemd om te starten met de eerste stap in het proces om nieuw ERT beleid te ontwikkelen.

D.3.02 We ondersteunen de ontwikkeling van de toeristische sector en houden de reputatie van Veere als kwalitatieve toeristische bestemming op peil.

Het toerisme is een belangrijke economische pijler voor onze gemeente. De kwaliteit van het toeristische product willen we samen met de sector op peil houden met innovatieve en duurzame projecten. De reputatie komt ook aan bod in de maatregel 3.011: 'We voeren in 2019 een onderzoek uit naar de balans tussen leefbaarheid, recreatie & toerisme'.

■ Stand van zaken

Het feitenonderzoek naar de balans tussen leefbaarheid en recreatie & toerisme is in volle gang. In mei krijgt de raad informatie over de stand van zaken van het onderzoek.

De samenwerking met de toeristische sector is goed.

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting voor wijziging 1e burap 2019	Begrotingswijzigingen 1e burap 2019	Begroting na wijziging 1e burap 2019
Lasten			
3.1 Economische ontwikkeling	347	-50	298
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	338	0	338
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	125	0	125
3.4 Economische promotie	1.136	86	1.222
Totaal Lasten	1.946	37	1.982
Baten			
3.1 Economische ontwikkeling	26	-10	16
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	254	0	254
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	34	0	34
3.4 Economische promotie	7.930	611	8.542
Totaal Baten	8.244	602	8.846
Resultaat	6.299	565	6.864

Financiële analyse

Nr begrotingswijziging	Toelichting begrotingswijziging	Bedragen x € 1.000	
		Lasten	Baten
2	We hebben minder deelnemers voor aansluitingen op het breedband internet dan verwacht. Hierdoor zijn de lasten lager (€ 50.000) en ontvangen we minder subsidie (€ 10.000). We beschikken ook voor € 40.00 minder over de algemene reserve.	-50	-10
2	De gemeente Veere is trekker van het LEADER POP-3 project 'Gezonde voeding van dichtbij' in Veere en Noord-Beveland. Het project loopt tot en met 2021. ZLTO voert het project o.a. voor gemeente Veere uit. De totale begroting is uitgesmeerd over 3 jaar. De lasten dekken we door o.a. subsidie, bijdragen gemeenten en andere deelnemende partners.	81	81
3	We ramen de toeristenbelasting bij o.b.v. de meeropbrengsten in 2018 (€ 200.000) en de te verwachten autonome groei in overnachtingen in 2019 (€ 325.000).		525
	Overige mutaties	6	6
		37	602

4. Onderwijs

Kwalitatief goed onderwijs is belangrijk. We zien de scholen en voorzieningen voor peuters en baby's graag zo dicht mogelijk bij de kinderen. Kwaliteit gaat voor kwantiteit. We bieden basisonderwijs aan in doelmatige schoolgebouwen, liefst in combinatie met meerdere voorzieningen. Onderwijs moet kansen bieden aan alle kinderen en daarbij is ook een goede aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt van belang.

D.4.01 De overgang tussen peutergroep, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en mbo verloopt in 2019 voor minimaal 80% van de leerlingen zonder taalachterstand of schooluitval.

Een vloeiende overgang tussen peutergroep, basisonderwijs en voortgezet onderwijs zorgt er voor dat kinderen zich goed ontwikkelen. Kinderen ervaren minder problemen bij de overgang van de ene naar de andere schoolsoort: de taalachterstand en de kans op schooluitval zijn kleiner. Het percentage taalachterstand meten we via de monitor Voor- en vroegschoolse educatie en het percentage schooluitval meten we via de projecten Voortijdig schoolverlaten.

■ **Stand van zaken**

We hebben het VVE plan vastgesteld. Hierin borgde we de afspraken over de vloeiende overgang tussen peutergroep en basisschool.

D.4.02 Elk schoolgebouw in onze gemeente is fysiek toegankelijk voor alle leerlingen die les krijgen op die school.

We zien het onderwijs het liefst zo dicht mogelijk bij de kinderen. Het gebouw mag hiervoor geen belemmering zijn. Daarom kan het nodig zijn dat schoolgebouwen aangepast moeten worden, zodat ook gehandicapte kinderen het gebouw in kunnen. Dit voorkomt dat kinderen naar een verder weg gelegen school moeten.

■ **Stand van zaken**

We zijn gestart met de actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. De eventuele aanpassing van schoolgebouwen nemen we daarin mee. De planning is dat de raad in november 2019 dit geactualiseerde plan vaststelt.

D.4.03 Schoolbesturen kunnen in 2019 aan hun wettelijke taak voldoen.

Scholen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. De onderwijsinspectie controleert of de scholen hierin slagen. Als gemeente ondersteunen en faciliteren wij de scholen hierin. Bijvoorbeeld op het gebied van schoolbegeleiding, uitvoering leerplicht, passend onderwijs en leerlingenvervoer.

■ **Stand van zaken**

We maakten afspraken met Kinderopvang Walcheren en de schoolbesturen. Ook doorliepen we de aanbesteding van het leerlingenvervoer. Deze procedure loopt nog. Binnenkort verwachten voor de komende vier jaar te kunnen gunnen.

D.4.04 In 2019 kennen alle laaggeletterde volwassen inwoners de verschillende taallessen in onze gemeente.

Ook in Veere wonen mensen die laaggeletterd zijn. Wanneer we uitgaan van het landelijk percentage, heeft ongeveer 20% van onze inwoners tussen de 16 en 65 jaar moeite met lezen en schrijven. Dit verkleint de kans op werk en/of sociale contacten. Samen met Middelburg en Vlissingen bieden we deze mensen op een laagdrempelige manier de kans hun taalvaardigheid te vergroten.

■ **Stand van zaken**

Afspraken zijn gemaakt met Scalda en het taalhuis zodat mensen die hun taalvaardigheid willen vergroten hiervan gebruik kunnen maken.

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting voor wijziging 1e burap 2019	Begrotingswijzigingen 1e burap 2019	Begroting na wijziging 1e burap 2019
Lasten			
4.1 Openbaar basisonderwijs	420	-5	415
4.2 Onderwijshuisvesting	869	-147	721
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.452	57	1.509
Totaal Lasten	2.741	-95	2.646
Baten			
4.1 Openbaar basisonderwijs	53	0	52
4.2 Onderwijshuisvesting	47	0	47
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	585	48	633
Totaal Baten	685	47	732
Resultaat	-2.056	142	-1.914

Financiële analyse

Nr begrotingswijziging	Toelichting begrotingswijziging	Bedragen x € 1.000	
		Lasten	Baten
2	Op basis van bestaand beleid voegen we de vrijval van de stelposten voor onderwijshuisvesting toe aan de reserve lokaal onderwijsbeleid.	-163	
2	We ontvangen een hogere rijksbijdrage voor het educatiebudget. Wij hebben hierdoor het budget aan de baten kant opgehoogd met € 36.000. Aangezien we dit budget ook ieder jaar uitgeven is de verwachting dat de lasten ook zullen stijgen. Hierdoor wordt het budget voor de lasten ook opgehoogd met € 36.000. Per saldo heeft dit dus geen gevolgen onder aan de streep.	36	36
	Overige mutaties	32	11
		-95	47

5. Sport, cultuur en recreatie

We willen het mogelijk maken dat iedere inwoner mee kan doen aan cultuur, sport- en bewegingsactiviteiten. Sport en bewegen is belangrijk voor de gezondheid en voor de sociale samenhang in de Veerse kernen. Onder cultuur verstaan we niet alleen alle activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel maar ook musea, het cultureel erfgoed en media (bibliotheek en lokale omroep).

Goed verzorgd openbaar groen en een aantrekkelijk landschap zijn belangrijk voor het welbevinden van inwoners en bezoekers. Het nodigt uit naar buiten te gaan en van de omgeving te genieten. Het landschap en het groen trekken veel bezoekers naar de gemeente Veere. Recreatie en toerisme is een belangrijke pijler voor de Veerse economie (werkgelegenheid, bestedingen, voorzieningene.d.). Het beleid is gericht op kwaliteitsverbetering, vernieuwing, innovatie, herstructurering, verduurzaming en samenwerking. Niet alleen binnen maar juist ook met andere sectoren. Goed en structureel overleg tussen gemeente en bedrijfsleven is van groot belang voor de vitaliteit van deze sectoren.

D.5.01 Het aantal en de soort sportaccommodaties passen bij de behoefte.

Binnen de gemeente zijn er binnen- en buitensportaccommodaties. De gemeente heeft verschillende binnensportaccommodaties (gymzalen, sportzaal, sporthal). Onder de buitensport vallen vooral de voetbal-, tennis en korfbalaccommodaties. Ook hebben we een openluchtzwembad in Serooskerke. We zien een aantal ontwikkelingen:

- Het aanleggen van kunstgras is een van de ontwikkelingen binnen de buitensport. De aanleg hiervan moet voldoen aan de NOC*NSF-normen.

- Buitensportverenigingen werken (meer) samen. Als dit tot een fusie leidt, moeten we keuzes maken over het aantal en de omvang van de buitensportaccommodaties. Ook deze moeten voldoen aan de NOC*NSF-normen.

We willen het onderhoud en de renovatie van de buitensportaccommodaties (voetbal, tennis, korfbal) volledig privatiseren.

Voor het zwembad staan in 2020 grote investeringen op de planning om het te moderniseren en te verduurzamen.

Alle buitensportverenigingen (voetbal, tennis, korfbal) onderhouden zelf hun kleedkamers en kantine. De tennisverenigingen zijn ook verantwoordelijk voor het onderhoud van de banen. Het onderhouden en renoveren van de voetbalvelden verzorgt de gemeente (met uitzondering van voetbalcomplex Veere).

■ Stand van zaken

Het eerste kwartaal van 2019 hebben we (verder) gewerkt aan de volgende twee taken:

- Toekomstvisie zwembad.

Op 21 januari 2019 hebben we het proces en inhoud toekomstvisie zwembad toegelicht. De samenvatting van de algemene commissie is dat wij verder kunnen met het proces voor het zwembad. Bij de uitwerking van het voorstel nemen wij integraliteit Zandput, duurzaamheid en burgerparticipatie nadrukkelijk mee. De gepresenteerde planning is daarbij een spoorboekje. Inhoud is belangrijker dan de planning. De planning is dat we op 3 juli een (oordeelsvormend) voorstel aan de raad voorleggen.

- Privatisering veldonderhoud

Op 13 maart 2019 hebben we tijdens het voorzittersoverleg voetbal Veere een toelichting gegeven op de taken en de financiën veldonderhoud. Voor 1 juni 2019 laten de voetbalverenigingen weten of ze verder willen werken aan privatisering veldonderhoud. Daarnaast speelt dat VV Domburg en VV Oostkapelle en sportvereniging DOK per 1 juli 2019 willen fuseren tot 1 vereniging. De stuurgroep met de werkgroepen zijn initiatiefnemer en regievoerder van het fusieproces; de gemeente ondersteunt bij de uitwerking van hun plannen. De stuurgroep maakt een plan met alternatieven.

D.5.02 Het percentage Veerse inwoners dat tenminste 1 dag per week sport is 55% in 2020.

De raad heeft in december 2015 de sportnota vastgesteld: 'Veere beweegt mee!' In deze nota staan 3 speerpunten:

- Omgeving en faciliteiten
De omgeving moet zo ingericht zijn dat bewegen vanzelfsprekend is.
- Toegankelijk beweegaanbod
Bewegen moet voor alle inwoners en bezoekers van de gemeente mogelijk zijn
- Samenwerking
Door samen te werken kunnen organisaties zichzelf en elkaar versterken zodat ze levensvatbaar blijven en meer mensen gaan sporten/bewegen.

De sportprojecten en -activiteiten moeten bijdragen aan deze speerpunten, net als aan de nota Gezondheidsbeleid 2018-2021.

Bij de uitvoering van de sportnota en de nota gezondheid werken we samen om overgewicht aan te pakken. Sport kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren door een (toegankelijk) beweegaanbod en activiteiten op het gebied van leefstijl. Ook stimuleren we dat organisaties op het gebied van sport, welzijn, onderwijs en gezondheid en ondernemers samenwerken om onze speerpunten uit te voeren.

■ **Stand van zaken**

We hebben voor 2019 een uitvoeringsprogramma sport opgesteld.

- Proces

Het uitvoeringsprogramma hebben we op 28 februari ter kennisname aan de raad toegestuurd. Dit was volgens planning. Het opstellen van het programma hebben we samen met de klankbordgroep sport gedaan. Zij heeft hierin een adviserende rol.

- Inhoud

Een groot deel van deze activiteiten zijn al gestart of in voorbereiding. Ze leveren een bijdrage aan de drie speerpunten.

D.5.03 Cultuur draagt positief bij aan: de leefbaarheid van de kernen, de plaatselijke economie en de ontwikkeling van leerlingen.

De samenleving is in transitie. De rol van de gemeente verandert. Wij willen de rol oppakken die nodig is om de doelstelling te bereiken. Dat doen we samen met een klankbordgroep met vertegenwoordigers van de sectoren economie, zorg, toerisme en recreatie en onderwijs.

■ **Stand van zaken**

In april stemde de raad in met de aanbevelingen van de klankbordgroep en gaf opdracht deze uit te voeren. Met een interne werkgroep werken we aan de uitwerking. We planden een gesprek met extern deskundigen. We maken een agenda voor de komende vier jaar en leggen deze in september voor aan de raad.

D.5.04 Alle inwoners en toeristen kunnen deelnemen aan culturele activiteiten en kunnen genieten van kunst en cultuur.

Hieronder verstaan we beeldende kunst, muziek, toneel, dans en zang. Maar ook historische gebruiken, gewoonten en tradities. Het accent ligt op deelname aan de activiteiten door basisschoolkinderen.

■ **Stand van zaken**

We realiseren in overleg met de dorpsraad en de kunstadviescommissie een kunstwerk in Gapinge. In augustus verwachten we de schetsontwerpen van 4 kunstenaars. We verleenden subsidies aan professionele kunstinstellingen en amateurkunstverenigingen. We verleenden ook subsidies cultuurbehoud. Voor alle basisscholen nemen deel aan het project Heel Veere Speelt. Er is een samenwerking met de scholen, muziekverenigingen en de Zeeuwse Muziekschool. 10 basisscholen doen mee met het landelijke project Meer Muziek in de Klas, hiervoor verleenden we ook een deel van de subsidie.

D.5.05 Het cultureel erfgoed van Veere is behouden, goed toegankelijk voor de toekomst, op een financieel duurzame manier.

Onder cultureel erfgoed verstaan we materieel erfgoed, zoals musea, monumenten, kunstcollectie, archeologie, archieven en immaterieel erfgoed zoals DNA, tradities en gebruiken. Met financieel

duurzaam bedoelen we dat het behoud voor een langere periode geregeld is. We werken samen met andere gemeenten en verwerven subsidies

■ **Stand van zaken**

In samenwerking met het Zeeuws Archief maken we de oude archieven en de kunstcollectie van Veere toegankelijk voor alle mensen die in Veere verblijven. We adviseren over de kwaliteitsverbetering en subsidiëring bij Marie Tak van Poortvlietmuseum. We subsidiëren activiteiten op het gebied van erfgoed. Cultureel erfgoed maakt ook onderdeel uit van de nieuwe visieontwikkeling.

D.5.06 Het beheerniveau van de openbare ruimte voldoet aan de vastgesteld eisen voor de beeldkwaliteit

Per onderdeel (wegen, openbaar groen, kunstwerken en openbare verlichting) hebben we afzonderlijke beheerplannen gemaakt. In de beheerplannen maken we per onderdeel afspraken over het niveau van onderhoud. In de paragraaf kapitaalgoederen kunt u hier meer over lezen. Hier vindt u per beheerplan informatie over:

- het beheer niveau,
- de actualiteit van de beheerplannen,
- het beschikbare budget,
- en de voortgang

Wijken we af van de afspraken in de beheerplannen en zijn er maatregelen nodig dan nemen we die op onder deze doelstelling.

■ **Stand van zaken**

Ook in 2019 inspecteren we de openbare ruimte twee maal aan de hand van de beeldkwaliteitsgids. In alle kernen beoordelen we de kwaliteit van het onderhoud.

D.5.07 We vergroten in 2019 de betrokkenheid van burgers en bedrijven bij het openbaar groen naar 1 burgerinitiatief per kern.

Een belangrijk uitgangspunt van het groenbeleidsplan 2013 is het vergroten van de betrokkenheid van de inwoners en bedrijven bij het openbaar groen. Een indicator voor succes is het aantal initiatieven van bewoners en bedrijfsleven voor het zelf of samen met de gemeente inrichten en/of onderhouden van de openbare ruimte. Op dit moment zien we vooral initiatieven in Oostkapelle. Ook zijn er al enkele rotondes en plantstroken geadopteerd door bedrijven. We streven naar minimaal 1 initiatief per kern.

■ **Stand van zaken**

Binnen de kernen Aagtekerke en Koudekerke zijn inmiddels ook initiatieven te melden. Het gaat om participatie en adoptiegroen.

D.5.08 De Veeerse kust blijft gastvriendelijk, schoon, veilig en natuurlijk.

De structuurvisie Veere 2025 beschrijft onze gebiedskwaliteiten als het 'Veeerse kapitaal.' Dat kapitaal is de combinatie van kleinschaligheid en verscheidenheid van strand, kust, natuur, landschap en dorpskernen. Dit kapitaal willen we versterken en benutten.

■ **Stand van zaken**

Doelstelling is algemeen geldende regel en we doen ons uiterste best om deze kernwaarden te bewaken en te versterken.

D.5.09 De beleving van het Veeerse landschap past bij de waarden van het Walcherse landschap.

De Veeerse en Walcherse kernkwaliteiten zijn kleinschaligheid, open gebieden en kreekruigen, groen karakter en kustzone. Verrommeling door allerlei borden, opslag van materiaal en materieel vormt een bedreiging voor de beleving van het landschap en dat gaan we tegen.

■ **Stand van zaken**

De kernkwaliteiten zijn onderwerp in het gestarte overleg over een nieuwe Landbouwnota/Visie Landelijk Gebied. De kernkwaliteiten zijn en blijven het uitgangspunt. Verrommeling zal in de 2e helft van 2019 aan de orde worden gesteld.

D.5.10 We herstellen het onrechtmatig gebruik van ons grondeigendom.

We stellen heldere regels op voor de verkoop en verhuur van onrechtmatig in bezit genomen gemeentelijke gronden. We stellen regels op voor handhaving voor nu en in de toekomst. We zorgen voor een gelijke behandeling van alle inwoners.

■ Stand van zaken

Het project (on)rechtmatig gebruik van gemeentegrond, dat in principe drie jaar duurt, verloopt goed.

De inkomsten blijven wat achter bij de verwachtingen. Deze achterstand is niet zodanig een ingreep nodig is. We houden aandacht hiervoor.

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting voor wijziging 1e burap 2019	Begrotingswijzigingen 1e burap 2019	Begroting na wijziging 1e burap 2019
Lasten			
5.1 Sportbeleid en activering	767	-15	752
5.2 Sportaccomodaties	863	43	905
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	675	8	684
5.4 Musea	1.198	14	1.212
5.5 Cultureel erfgoed	751	25	776
5.6 Media	275	-2	273
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.369	92	4.462
Totaal Lasten	8.898	165	9.064
Baten			
5.1 Sportbeleid en activering	82	-1	81
5.2 Sportaccomodaties	49	9	58
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	25	5	30
5.4 Musea	511	0	511
5.5 Cultureel erfgoed	100	-15	85
5.6 Media	1	0	1
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	399	73	473
Totaal Baten	1.166	72	1.238
Resultaat	-7.732	-93	-7.825

Financiële analyse

Nr begrotingswijziging	Toelichting begrotingswijziging	Bedragen x € 1.000	
		Lasten	Baten

1	We verlenen een bijdrage uit de reserve leefbaarheid voor het vervangen van de kleedkamer van SC Vrouwenpolder.	42	
1	Er is overeenstemming bereikt met het waterschap over de huur van de stranden. In 2019 betalen we de huur uit een bijdrage van het waterschap voor het onderhoud aan duinen en stranden én het rekeningoverschot 2018 van de stichting strandexploitatie Veere. Het meerjarige dekkingsplaatje nemen we in de kaderbrief 2019.	65	65
2	We hebben een bedrag van € 40.000, als dekking voor de subsidieregeling waardevolle panden, per abuis op het programma geraamd. Deze horen we op te nemen onder de rubriek reserves. Dit is met deze mutatie aangepast.		-40
2	Wij verstrekken ieder jaar een subsidie aan de Grote Kerk van € 50.000. Hiervoor ontvangen we een subsidie voor van € 25.000 van de provincie. Wij ontvangen deze subsidie en betalen deze vervolgens door aan de grote kerk. Deze subsidie hebben we nu verwerkt.	25	25
	Overige mutaties	33	22
		165	72

6. Sociaal Domein

Alle inwoners doen mee in de samenleving, voor zover ze dat kunnen. Inwoners willen ook steeds langer thuis blijven wonen, zolang dat kan. Wij willen daarom dat Veerse inwoners oog voor elkaar hebben en voor elkaar klaarstaan. We stimuleren inwoners om hun netwerk en hun eigen kracht te benutten. Basisvoorzieningen en activiteiten in de kernen zorgen dat inwoners zichzelf en anderen kunnen helpen en mensen niet vereenzamen. Vrijwilligers en mantelzorgers spelen daarbij een belangrijke rol en zijn een aanvulling op de professionele zorg. Voor diegenen die zorg en ondersteuning nodig hebben, is Porthos de toegang op Walcheren. Voor werk en inkomen is Orionis Walcheren de toegang. Porthos en Orionis werken nauw samen met Maatschappelijk Werk Walcheren (MWW). MWW is een algemene voorziening die voor iedereen vrij toegankelijk is. Deze drie organisaties werken nauw samen om het uitgangspunt van “één gezin, één plan en één hulpverlener” in te vullen.

Naast deze drie toegangsorganisaties hebben we in het sociaal domein ook te maken met veel andere partijen. We sluiten contracten af met zorgaanbieders en leveranciers.

We leggen ook verbindingen met andere partijen, zoals zorgverzekeraars en huisartsen waar dat nodig is.

D.6.01 Veerse inwoners doen zo veel mogelijk zelf en met hun netwerk en minimaal 85% van de Veerse inwoners heeft regie over eigen leven.

Dit past bij de landelijke ontwikkeling richting een participatiesamenleving. En het beleid dat ondersteuning en zorg zoveel mogelijk in de eigen woning plaats heeft. Wij hanteren hiervoor de indicator “regie over eigen leven van inwoners 65+” uit de Zeelandscan.

Inwoners zien de behoeften om hen heen en helpen elkaar. Het gaat om het behouden en bevorderen van een acceptabel niveau van leven, met eventueel ondersteuning die daarvoor nodig is.

De gemeente haalt initiatieven op, stimuleert en ondersteunt waar nodig.

Basisvoorzieningen, zoals verenigingsgebouwen en sociale en culturele activiteiten in onze kernen zorgen dat inwoners zelfredzaam kunnen zijn en niet vereenzamen. Deze gebouwen zijn ook toegankelijk voor mensen met een beperking.

Vrijwilligers en mantelzorgers zijn een belangrijke aanvulling op de professionele zorg. Via onze Welzijnsstichting en Stichting Manteling ondersteunen we vrijwilligers en mantelzorgers. Dit zorgt ervoor dat onze burgers later of geen professionele zorg nodig hebben.

We bieden ondersteuning aan statushouders in de kernen. Welzijn Veere begeleidt deze ondersteuning en werkt samen met Vluchtelingenwerk Walcheren. In 2020 krijgt de gemeente meer taken in verband met inburgering.

■ Stand van zaken

Wij stimuleren de samenwerking tussen Welzijn Veere en Vluchtelingenwerk Zeeland in het belang van de inburgering van de nieuwkomers. Samen met Scalda, het Maatschappelijk Werk Walcheren en vluchtelingenwerk werken we aan vroegtijdige ondersteuning van jonge nieuwkomers om schulden en andere problemen te voorkomen.

Voor de uitwerking van de door de gemeenteraad vastgestelde notitie “Visieontwikkeling Welzijn, Wonen en Zorg” werken wij aan een uitvoeringsplan. Dit doen wij in overleg met maatschappelijke partners. De planning is dit voor juli 2019 vast te stellen.

D.6.02 Tenminste 75% van onze inwoners is tevreden over de toegang tot zorg en ondersteuning.

Porthos en Orionis zijn de toegang tot maatwerkvoorzieningen voor inwoners die zorg en ondersteuning nodig hebben. Dit kan in de vorm van Zorg in Natura (ZIN) of een Persoonsgebonden Budget (PGB).

Inwoners hebben zorg en ondersteuning nodig als ze niet zelf of met anderen een oplossing vinden voor hun hulpvraag en er geen algemene voorziening is.

Porthos is tot 1 januari 2020 de toegang voor inwoners die een maatwerkvoorziening vanuit Wmo en Jeugdwet nodig hebben. Voor financiële ondersteuning op het gebied van werk en inkomen is Orionis Walcheren de toegang. Het is belangrijk dat inwoners snel en goed geholpen worden en dat deze drie organisaties daarom goed samenwerken volgens het principe “één gezin, één plan en één hulpverlener”.

Uit cliëntervaringsonderzoeken blijkt dat ongeveer 75% van de respondenten momenteel tevreden is over de toegang via Porthos en Orionis. Voor Orionis meten we dat met de armoedemonitor. Voor Porthos met jaarlijkse cliëntervaringsonderzoeken.

Het is belangrijk om de kwaliteit van dienstverlening van Porthos vast te houden.

■ **Stand van zaken**

Wij willen de kwaliteit van de uitvoering van de jeugdwet onderzoeken daarom voeren we in maart - april 2019 een cliënt-ervaringsonderzoek jeugd uit.

Wij zijn wettelijk verplicht dit onderzoek uit te voeren en hebben de ZB/Planbureau gevraagd dit te doen. De ZB voert dit onderzoek ook in andere gemeenten in Zeeland uit. Wij ontvangen een rapport met de resultaten van dit onderzoek.

D.6.03 Tenminste 80% van de inwoners ervaart de zorg en ondersteuning die ze krijgen als effectief.

Maatwerkvoorzieningen moeten aansluiten bij de behoefte van onze inwoners. Wij meten daarvoor jaarlijks de cliëntervaring voor de Wmo-voorzieningen. Uit het onderzoek over 2017 blijkt dat gemiddeld 80% van de respondenten tevreden is over de effectiviteit van de zorg. Daarbij gaat het om de onderdelen: aansluiten op behoefte, eigen regie, zelfredzaamheid en kwaliteit van leven. Met alle veranderingen in de organisatie van de toegang, is ons doel om dit niveau vast te houden.

■ **Stand van zaken**

Op dit moment valt nog niets te rapporteren. Rapportage volgt bij de 2e bestuursrapportage 2019.

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting voor wijziging 1e burap 2019	Begrotingswijzigingen 1e burap 2019	Begroting na wijziging 1e burap 2019
Lasten			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.289	-38	3.250
6.2 Wijkteams	9.113	-2	9.111
6.3 Inkomensregelingen	4.222	435	4.657
6.4 Begeleide participatie	1.220	51	1.271
6.5 Arbeidsparticipatie	11	0	11
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	392	105	496
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3.136	328	3.464
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	3.349	118	3.467
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	8	0	8
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	66	-9	57
Totaal Lasten	24.804	988	25.792
Baten			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	120	2	122
6.2 Wijkteams	8.178	0	8.178
6.3 Inkomensregelingen	2.563	435	2.998
6.4 Begeleide participatie	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4	0	4
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	120	0	120
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
Totaal Baten	10.985	437	11.422
Resultaat	-13.819	-551	-14.370

Financiële analyse

Nr begrotingswijziging	Toelichting begrotingswijziging	Bedragen x € 1.000	
		Lasten	Baten
2	In het eerste kwartaal 2019 hebben er enkele herschikkingen van budgetten plaats gevonden op basis van uitgave	-364 364	

	ontwikkelingen in 2018. Deze mutaties hebben een budgetneutraal karakter maar zijn vanwege hun opvang opgenomen.		
2	Er heeft in het najaar van 2018 een bijstelling plaats gevonden van het BUIG budget 2019. Het buig budget voor Veere komt hoger uit dan begroot. Hierdoor hebben we de batenkant van dit budget opgehoogd met € 435.000. Aangezien Orionis Walcheren de uitvoering van de bijbehorende taken doet wordt het BUIG budget ook weer doorbetaald aan Orionis. Hierdoor hebben wij ook de lastenkant van de begroting opgehoogd met € 435.000.	435	435
3	De budgetten voor de participatie en WSW zijn aangepast aan de rijksvergoeding.	46 -26	
3	Op basis van verwachting en (ervaring) cijfers vanuit het jaar 2018 hebben we de volgende budgetten bijgeraamd: <ol style="list-style-type: none"> 1. Het budget voor Jeugdzorg met € 100.000. (Basis: bestedingen 2018 + Prijsindexatie) 2. Het budget voor PGB's met € 85.000. (Basis: Bestedingen 2018 + verstrekte budgetten 2019) 3. Het budget voor ZIN begeleiding € 200.000. (Basis: Bestedingen 2018) 4. Het budget voor Woningaanpassingen met € 100.000. (Basis: Bestedingen 2019 + verwachting 2019) 	100 85 200 100	
	Overige mutaties	48	2
		988	437

7. Volksgezondheid en milieu

Inwoners van Veere groeien gezond op en worden vitaal oud. In samenwerking met uitvoerende organisaties bieden we voorlichting en preventieve activiteiten. De GGD voert wettelijke taken uit op gebied van de Wet publieke gezondheid.

We dragen zorg voor een schone, gezonde en duurzame leefomgeving. Daarvoor gaan we afval en afvalwater afvoeren en verwerken. We zorgen dat de hoeveelheid afval en afvalwater afneemt en dat reststoffen hergebruikt worden. We zorgen ervoor dat er op een milieuverantwoorde wijze wordt begraven.

Klimaatverandering is een feit. Perioden van extreme droogte en extreme nattigheid wisselen elkaar af. We passen ons zo goed mogelijk op de effecten van deze veranderingen aan. We zoeken daarvoor naar mogelijkheden om schade te beperken en kansen die de klimaatverandering biedt te benutten.

D.7.01 In 2019 willen we minder huishoudelijk restafval en meer bruikbare reststromen

We houden ons aan de visie van het programma "Van Afval Naar Grondstof" (VANG). Het programma VANG is ontwikkeld voor gemeenten om de inzameling en recycling van huishoudelijk afval te verbeteren. We produceerden in 2017 ruim 153 kilogram restafval per inwoner. De VANG doelstelling is om in 2020 nog maximaal 100 kg restafval per inwoner te produceren. Een beter afvalscheiding draagt bij aan een duurzaam milieu. Bruikbare afvalstromen leveren geld op.

■ **Stand van zaken**

We onderzoeken aan de hand van een aantal pilots hoe we deze betere afvalscheiding kunnen realiseren. Deze pilots evalueren we. Aan de hand van de resultaten van de pilots doen we dit najaar een voorstel tot verbetering van de afvalscheiding. Het betreft de volgende pilots:

- Eens per 4 weken inzameling huishoudelijk restafval in Meliskerke. Via een enquête is in april aan de bewoners gevraagd hoe ze de pilot hebben ervaren.
- Beloning bij minder aanbiedingen minicontainer restafval in de kern Oostkapelle. Deze Pilot loopt tot en met 25 juni 2019. Voor mei staat een bewoner enquête gepland.
- Op het zomerwoningenterrein Joossesweg te Westkapelle wordt het GFT gescheiden opgehaald door middel van aparte verzamelcontainers en is het aantal aanbiedingen voor restafval gelimiteerd naar maximaal 4 per week. Deze pilot loopt tot en met 30 juni 2019. De enquête onder de eigenaren is gepland in mei 2019.
- Op het zomerwoningenterrein Kustlicht I en Duinpark te Zoutelande wordt het oud papier gescheiden opgehaald door middel van aparte verzamelcontainers. Deze pilot loopt tot en met 30 juni 2019. De enquête onder de eigenaren is gepland in mei 2019.
- Invoering van een aparte minicontainer voor het gescheiden inzamelen van het oud papier in Gapinge. De bewoners enquête is in januari uitgevoerd. De pilot loopt in 2019 door.
- De actie 100-100-100 is in 2018 al afgerond

D.7.02 In de gemeente verwerken we afval in samenwerkingsverband effectief en efficiënt.

Wij zijn met alle Zeeuwse gemeenten deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling OLAZ. Het OLAZ behartigt de belangen van de Zeeuwse gemeenten op het gebied van afvalverwijdering en -verwerking. Samenwerking levert schaalvoordelen op en zorgt voor kostenbesparing. Zie paragraaf verbonden partijen.

■ **Stand van zaken**

De verhoging van de verbrandingsbelasting op brandbaar restafval van € 13,21 naar €32,12 per ton zorgen voor hogere verwerkingskosten

D.7.03 We hebben inzicht in de behoefte om verschillen tussen natte en droge periodes op te vangen.

De verschillen tussen neerslag en droogte lijken steeds groter te worden. Om deze verschillen op te vangen is er ruimte voor waterberging nodig.

■ **Stand van zaken**

We hebben geld gereserveerd voor onderzoek naar de mogelijkheden voor waterberging.

D.7.04 We hebben een actueel verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan.

Met de term verbreed rioleringsplan bedoelen we dat we niet alleen kijken naar het riool maar naar de waterhuishouding in zijn geheel.

■ **Stand van zaken**

We maken in 2019 een nieuw rioleringsplan. We hebben op 1 april 2019 de raad geïnformeerd tijdens de commissievergadering. De raad wil graag een keuze maken tussen enkele dilemma's. Deze dilemma's leggen we tijdens de oordeelsvormende vergadering in september voor.

D.7.05 Het beheerniveau van de begraafplaatsen voldoet aan de vastgesteld eisen voor de beeldkwaliteit

Per onderdeel (wegen, openbaar groen, kunstwerken en openbare verlichting) hebben we afzonderlijke beheerplannen gemaakt. In de beheerplannen maken we per onderdeel afspraken over het niveau van onderhoud. In de paragraaf kapitaalgoederen kunt u hier meer over lezen. Hier vindt u per beheerplan informatie over:

- het beheerniveau,
- de actualiteit van de beheerplannen,
- het beschikbare budget,
- en de voortgang

Wijken we af van de afspraken in de beheerplannen en zijn er maatregelen nodig dan nemen we die op onder deze doelstelling.

■ **Stand van zaken**

Het beheer op de begraafplaatsen voldoet in 2019 aan de eisen.

D.7.06 In 2019 heeft elke begraafplaats voldoende grafruimte voor minimaal 25 jaar.

Dit doel is gebaseerd op de "ontwikkel- en beheervisie begraafplaatsen gemeente Veere 2014-2024".

■ **Stand van zaken**

De grafruimte op de begraafplaatsen voldoet. We inventariseren in het komende jaar opnieuw de actuele behoefte.

D.7.07 Meer dan 75% van de inwoners voelt zich gezond.

Inwoners van Veere voelen zich gezond. Dit willen we graag zo houden. In de GGD monitor en de Zeelandscan meten we de scores.

De samenwerking met onderwijs, sportverenigingen, Indigo en welzijn is hierbij belangrijk. Wij werken aan de volgende speerpunten:

- alcohol- en middelengebruik;
- overgewicht;
- psychische problemen zoals depressie en eenzaamheid.

■ **Stand van zaken**

Het college heeft een uitvoeringsplan Gezond in Veere 2019-2021 opgesteld. De raad besluit in de raad van april over de duidelijk geformuleerde doelstellingen.

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting voor wijziging 1e burap 2019	Begrotingswijzigingen 1e burap 2019	Begroting na wijziging 1e burap 2019
Lasten			
7.1 Volksgezondheid	848	14	862
7.2 Riolering	1.758	15	1.773
7.3 Afval	2.917	62	2.980
7.4 Milieubeheer	916	127	1.043
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	418	2	421
Totaal Lasten	6.857	220	7.077
Baten			
7.1 Volksgezondheid	1	0	1
7.2 Riolering	2.195	10	2.205
7.3 Afval	3.520	78	3.597
7.4 Milieubeheer	0	0	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	477	48	524
Totaal Baten	6.193	135	6.328
Resultaat	-664	-85	-749

Financiële analyse

Nr begrotingswijziging	Toelichting begrotingswijziging	Bedragen x € 1.000	
		Lasten	Baten
1	Dit betreft een herschikking van het budget voor Science in Residence. Dit komt over vanuit het onderdeel overhead.	35	
2	Bij de opstelling van de begroting 2019 is formatie ingeraamd t.b.v. de stimulering op het gebied van duurzaamheid. Een deel van dit budget benutten we in 2019 niet voor formatie, maar om diverse activiteiten uit te betalen. Het betreft dus een herschikking van het budget.	34	
2	We actualiseren in 2019 het beleid voor bodem en geluid. De dekking voor dit beleid was al opgenomen in het opgevraagde budget voor 2019 voor de omgevingswet. We herschikken met deze mutatie het budget.	50	
3	<u>Afval</u> Door een hogere indexering en een toename van het aantal aansluitingen zijn de lasten voor het ophalen van afval € 46.000 hoger. Daarnaast ontvangen we in 2019 geen bijdrage voor het opruimen van zwerfafval (€ 26.000). Door bovenstaande mutaties en de toerekening van btw aan bovenstaande componenten onttrekken we een bedrag van € 93.000 extra	46	-26 93

	aan de voorziening.		
3	We hebben een achterstand opgelopen in 2018 met het verlengen van grafrechten. We verwachten deze opbrengst in te lopen in 2019 en ramen de opbrengsten bij.		40
	Overige mutaties	55	28
		220	135

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV)

De ruimtelijke ontwikkeling van Veere rust in de komende jaren vooral op twee pijlers:

- herstructurering
- het behouden en versterken van onze concurrentiepositie

Herstructurering

Ons landschap is ons kapitaal. Kwaliteitsverbetering, innovatie en duurzaamheid zijn daarom de belangrijkste uitgangspunten voor ontwikkelingen. Nieuwbouw vindt plaats waar oude situaties verdwijnen.

Concurrentie

Veere kan de concurrentie aan met omliggende gemeenten, in de regio én daarbuiten op het gebied van wonen, toerisme en leefbaarheid.

D.8.01 In Vrouwenpolder verbeteren we het centrum en de verbinding met het recreatiegebied Fort den Haakweg.

In februari 2012 stelde u het Dorpsplan Vrouwenpolder vast. Het Dorpsplan geeft de toekomstvisie op Vrouwenpolder. Speerpunten in deze visie zijn de opwaardering van het centrum en de verbinding met het recreatiegebied Fort den Haakweg.

■ **Stand van zaken**

Het project Fort den Haakweg is in uitvoering.

De verplaatsing van de supermarkt uit het centrum van Vrouwenpolder biedt de kans op een integraal herontwikkelingsplan voor het centrum. Het college maakt hiervoor afspraken met de ondernemer en een klankbordgroep uit de kern.

D.8.02 De ruimtelijke kwaliteit van de fysieke leefomgeving neemt in 2019 toe.

Alle adviezen van de afdeling Ruimtelijke ontwikkeling vinden hun grondslag in de zorg voor een goede ruimtelijke kwaliteit en een gezonde fysieke leefomgeving. In die adviezen wegen wij de belangen zoals:

- Gezondheidsbescherming;
- Werkgelegenheid;
- Toerisme;
- Duurzaamheid;
- Cultuurhistorie.

Voor initiatieven of principeverzoeken formuleren wij stedenbouwkundige en programmatische randvoorwaarden en voorwaarden op het gebied van duurzaamheid.

■ **Stand van zaken**

De inbreng van een gemeentelijke stedenbouwkundige zal de aandacht voor en praktische invulling van een goede ruimtelijke kwaliteit verder verbeteren. Zowel in complexe als enkelvoudige ruimtelijke vraagstukken.

Duurzaamheid is een vast onderdeel van alle ruimtelijke adviezen.

D.8.03 In Domburg verbeteren we het welzijn van de bewoner en van de badgast: goed leven, wellness, rust, natuur en cultuur.

De Visie Domburg beschrijft de ambitie voor Domburg: een heilzame woonplaats en badplaats met allure! Alle ontwikkelingen dragen bij aan deze ambitie. De missie hierbij is: verbeteren, niet veranderen. Het beeldkwaliteitplan Domburg geeft handvatten voor de ruimtelijke ontwikkeling.

■ **Stand van zaken**

De uitvoering van de plannen gebeurt op basis van de Visie Domburg, het beeldkwaliteitplan en de vastgestelde bestemmingsplannen. Het aanleggen van het parkeerterrein rond de molen loopt volgens planning. De woonkavels langs de Singel zijn in de markt gezet en het gebied wordt bouwrijp gemaakt. De aanleg van het Groentje nadert de afronding, de kwaliteit monitoren we met behulp van de klankbordgroep uit Domburg. De planvorming rond het Nehalenniagebied is gestart en daar wordt nu de haalbaarheid van planvorming onderzocht. In het 2e kwartaal zullen de eerste resultaten aan de klankbordgroep worden voorgelegd en de resultaten aan u worden aangeboden. De visievorming voor de Westrand van Domburg is van start gegaan met het ophalen van wensen en ideeën in Domburg.

D.8.04 We verbeteren de stad Veere voor wonen, werken en recreatie.

In maart 2008 stelde u de toekomstvisie Veelzijdig Veere vast. Onder deze visie vallen een aantal projecten, zoals:

- de herinrichting van de Markt.
- de herinrichting van de Kaai.
- de herontwikkeling van het Oranjeplein.
- de herbestemming van het Mijnenmagazijn.
- de opwaardering van het jachthavengebied Oostwatering.
- de verruiming van het gebruik van de Grote Kerk.

We oriënteren ons eerst op de mogelijke invulling van de projecten. Door het realiseren van deze projecten verbeteren we de stad Veere voor wonen, werken en recreatie.

■ **Stand van zaken**

D.8.05 In 2019 zijn vraag en aanbod op de woningmarkt goed op elkaar afgestemd.

Nieuwbouw van woningen en initiatieven voor herstructurering of herontwikkeling van gebieden stemmen we af op de woningbehoefte. We doen dit aan de hand van een actueel Woningbehoefteonderzoek.

■ **Stand van zaken**

De regionale woningmarktafspraken Walcheren zijn in februari 2019 door de provincie vastgesteld. Met de uitkomsten van nieuwe provinciale prognose (worden naar verwachten in de loop van mei vastgesteld) en het Zeeuws woningmarktonderzoek dat voor de zomer opgeleverd wordt, verwachten we dat de gemaakte regionale afspraken straks ook geschikt zullen zijn als onderbouwing voor de ladder van duurzame verstedelijking.

D.8.06 Op 1 januari 2021 is de organisatie in staat om de nieuwe Omgevingswet uit te voeren.

De Rijksoverheid bereidt een nieuwe wet voor: de Omgevingswet. Deze nieuwe wet combineert alle wetgeving die gaat over de fysieke leefomgeving. De wet heeft als doel om samenhang te brengen in beleid en regels over onze leefomgeving. De wet vraagt om een koerswijziging, nieuwe werkwijzen en een andere houding. De inwerkingtreding staat voor 2021. Tussen 2018 en 2021 nemen we besluiten over onze nieuwe koers. De koers draagt bij aan een verbetering van de leefomgeving. Zodat het in onze gemeente goed wonen en werken is.

■ Stand van zaken

De Veerse organisatie bereid zich op verschillende terreinen voor op de komst van de Omgevingswet. Er wordt concreet gewerkt aan het Bestemmingsplan+ en aan nieuwe vergunningprocessen onder de Omgevingswet. Uitgangspunt is om de nieuwe producten en processen in te richten vanuit de wens van de klant. Een raads werkgroep is gestart met het nadenken over de te volgen koers en ambitie onder de Omgevingswet. Later dit jaar volgt een discussie een besluitvorming hierover in de gemeenteraad.

D.8.07 In 2019 blijft ons erfgoed "behouden door ontwikkeling"

Behoud door Ontwikkeling is de ambitie en het motto voor de Structuurvisie cultuurhistorisch erfgoed van 2016. Het historisch karakter van onze gemeente is van grote waarde voor de samenleving. Voor de economie, het toerisme en de ontplooiing van onze identiteit en de sociale verbinding met Walcheren.

We geven waardevolle panden en gronden een cultuurhistorische bestemming in het bestemmingsplan en in verordeningen. Zie ook "Meer doen met ons cultureel erfgoed" in het programma Sport, Cultuur en Recreatie.

■ Stand van zaken

Capaciteitsproblemen door langdurige ziekte gecombineerd met een moeizame zoektocht naar deskundige vervanging veroorzaken vertraging in de voortgang van een aantal projecten. Er is een oplossing gevonden met hulp van Erfgoed Zeeland en samenwerking met collega's van een buurgemeente. Inmiddels is zicht op verbetering.

D.8.08 We willen toekomstbestendige maatschappelijke voorzieningen voor alle inwoners in de gemeente Veere.

Hiervoor is een uitvoeringsagenda vastgesteld. In 2017 zijn we gestart met de voorbereiding van multifunctionele accommodaties (MFA's) in 4 kernen. Het soort voorziening verschilt per kern; van dorps huis met zorgfuncties tot een multifunctionele accommodatie inclusief dorps huisfunctie, kinderopvang, school en sport. De opgave per kern varieert ook van renovatie tot nieuwbouw. Tijdens het opstellen van de programmabegroting 2019 zijn de meerkosten van de totale uitvoeringsagenda in beeld gebracht. Op basis daarvan verkennen we oplossingsrichtingen voor realisatie van de uitvoeringsagenda. Dit gaan we verder uitwerken in 2019.

■ Stand van zaken

Medio maart 2019 zijn met de gemeenteraad de oplossingsrichtingen verkend hoe verder met het project Maatschappelijk Vastgoed. Op basis hiervan heeft het college in april 2019 voor de kernen fase 1 concept kaders vastgesteld. Deze zijn aan de projectleiders meegegeven om samen met de partners in de kernen verder uit te werken naar een nieuw programma. Maatwerk per kern is nog steeds het uitgangspunt.

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting voor wijziging 1e burap 2019	Begrotingswijzigingen 1e burap 2019	Begroting na wijziging 1e burap 2019
Lasten			
8.1 Ruimtelijke ordening	1.632	14	1.645
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	5.085	4.839	9.924
8.3 Wonen en bouwen	1.702	-69	1.633
Totaal Lasten	8.419	4.784	13.203
Baten			
8.1 Ruimtelijke ordening	120	-4	116
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	5.069	4.839	9.909
8.3 Wonen en bouwen	940	0	940
Totaal Baten	6.130	4.835	10.965
Resultaat	-2.290	51	-2.238

Financiële analyse

Nr begrotingswijziging	Toelichting begrotingswijziging
2	We hebben een project-assistent aangetrokken voor het project omgevingswet. Het betreft het budget voor de omgevingswet in 2019. We ramen een bedrag van in totaal € 34.000 voor 2019.
2	Zie toelichting onder programma Volksgezondheid en milieu.
2	Personele mutaties
3	<p>We actualiseren de grondexploitaties. Conform het BBV verwerken we de mutaties neutraal in de begroting.</p> <p><i>Zeeduinse poort</i> Afronding samenwerkingsovereenkomst met projectontwikkelaar. Er is grond geruild met de gemeente voor bouw en woonrijp maken. De grondopbrengst is bij het afsluiten van de overeenkomst al in de begroting opgenomen. De opbrengsten en de kosten vallen dan tegen elkaar weg. Het plan kan eerder afgesloten worden en kan in 2019 in rekening gebracht in plaats van 2020.</p> <p><i>Singelproject</i> We hebben de waarde van de ondergrond van de kavels aan de Singel in Domburg en de waarde van de gronduitgifte ingebracht voor deze kavels.</p>
	Overige mutaties

Algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Wat mag het kosten per taakveld?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting voor wijziging 1e burap 2019	Begrotingswijzigingen 1e burap 2019	Begroting na wijziging 1e burap 2019
Lasten			
0.5 Treasury	92	0	92
0.61 OZB Woningen	308	6	314
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0
0.64 Belastingen overig	7	0	7
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0
Totaal Lasten	407	6	413
Baten			
0.5 Treasury	157	0	157
0.61 OZB Woningen	3.766	0	3.766
0.62 OZB niet-woningen	1.578	0	1.578
0.64 Belastingen overig	298	0	298
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	26.454	0	26.454
Totaal Baten	32.252	0	32.252
Resultaat	31.845	-6	31.840

Financiële analyse

Nr begrotingswijziging	Toelichting begrotingswijziging	Bedragen x € 1.000	
		Lasten	Baten
	Overige mutaties	6	
		6	0

Onvoorzien en overige baten en lasten

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting voor wijziging 1e burap 2019	Begrotingswijzigingen 1e burap 2019	Begroting na wijziging 1e burap 2019
Lasten			
0.8 Onvoorzien	143	-60	83
0.81 Overige baten en lasten	131	-719	-588
Totaal Lasten	274	-779	-506
Baten			
0.8 Onvoorzien	0	0	0
0.81 Overige baten en lasten	0	0	0
Totaal Baten	0	0	0
Resultaat	-274	779	506

Financiële analyse

Nr begrotingswijziging	Toelichting begrotingswijziging	Bedragen x € 1.000	
		Lasten	Baten
1	In de bestuursrapportage zit voor een bedrag van € 19.300 aan incidentele mutaties die we dekken uit het budget eenmalig onvoorzien.	-19	
2	Personele mutaties	-719	
	In de bestuursrapportage zit voor een bedrag van € 40.600 aan structurele mutaties die we dekken uit het budget structureel onvoorzien.	-41	
		-779	0

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn publiekrechtelijke rechtspersonen, zoals een gemeente, vennootschapsbelasting plichtig indien en voor zover zij een onderneming drijven. Voor de gemeente Veere zijn de activiteiten van de grondexploitatie aangemerkt als winstgevende onderneming.

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting voor wijziging 1e burap 2019	Begrotingswijzigingen 1e burap 2019	Begroting na wijziging 1e burap 2019
Lasten	0	0	0
Baten	0	0	0
Resultaat	0	0	0

Financiële analyse

Geen mutaties.

Mutaties reserves

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting voor wijziging 1e burap 2019	Begrotingswijzigingen 1e burap 2019	Begroting na wijziging 1e burap 2019
Lasten	1.362	234	1.597
Baten	5.218	55	5.273
Resultaat	3.855	-179	3.676

Financiële analyse

Nr begrotingswijziging	Toelichting begrotingswijziging	Bedragen x € 1.000	
		Lasten	Baten
1	Reserve leefbaarheid - Aanvraag vervanging kleedkamer SC Vrouwenpolder.		42
2	Algemene reserve - Toevoeging opbrengst verkoop van een stuk (onder)grond aan de Domburgseweg te Oostkapelle.	41	
2	Reserve lokaal onderwijsbeleid - Vrijval stelposten afschrijvingslasten huisvesting scholen.	163	
3	Algemene reserve - Saldo 1e burap 2019.	22	
	Overige mutaties diverse reserves.	8	13
		234	55

Overhead

Taakveld overhead

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting voor wijziging 1e burap 2019	Begrotingswijzigingen 1e burap 2019	Begroting na wijziging 1e burap 2019
Lasten	8.541	655	9.196
Baten	160	0	160
Resultaat	-8.381	-655	-9.036

Financiële analyse

Nr begrotingswijziging	Toelichting begrotingswijziging	Bedragen x € 1.000	
		Lasten	Baten
1	Dit betreft een herschikking van het budget voor Science in Residence. Dit budget gaat naar het programma Volksgezondheid en milieu.	-35	
2	Personele mutaties	638	
3	De lasten voor de aansprakelijkheidsverzekering zijn structureel hoger. We hebben de afgelopen jaren meer schades gehad. Dit bedrag dekken we uit de ruimte binnen de post structureel onvoorzien.	30	
	Overige mutaties	22	
		655	0

Paragraaf bedrijfsvoering

D.9.01 Continuïteit en kwaliteit in de externe dienstverlening.

Hiervoor is een goede bedrijfsvoering en inzet van mensen, geld, ICT en materiaal noodzakelijk.

■ **Stand van zaken**

In het eerste kwartaal hebben we de bedrijfsvoering zodanig gevoerd dat de continuïteit en kwaliteit van de externe dienstverlening gewaarborgd was.

Paragraaf duurzaamheid

D.11.01 In 2030 zijn de gemeentelijke gebouwen energieneutraal.

In 2019 verbruiken een aantal gemeentelijke gebouwen minder fossiele brandstof door inzet van duurzame energie. In het duurzaamheidsplan is de doelstelling opgenomen dat de gemeentelijke gebouwen in 2030 energieneutraal zijn.

■ Stand van zaken

Het project Maatschappelijk Vastgoed 2025 loopt stevig vertraging op. Hierdoor schuiven de maatregelen energieneutraal voor een belangrijk deel van de gebouwen portefeuille door in de planning. We proberen zoveel mogelijk de overige gebouwen aan te pakken. Hiervoor lopen diverse onderzoeken.

D.11.02 We verbruiken minder energie dan in 2018 en de energie die we verbruiken is duurzamer dan daarvoor.

Als gemeente vinden we het belangrijk dat we goed met elkaar en met de aarde omgaan. Daarom willen wij een voorbeeld zijn in duurzaamheid. We streven ernaar om in 2030 een volledig energie neutrale organisatie te zijn. In 2050 willen we een volledig energie neutrale gemeente zijn.

■ Stand van zaken

Om te kunnen voldoen aan deze maatregel zetten we het duurzaamheidsplan om naar een programma Energieneutrale organisatie in 2030 en energieneutrale gemeente in 2050. In dit programma verwerken we de relevante data en informatie om te bepalen of we de doelstellingen halen en of we nog moeten bijsturen. Bij dit programma zijn we afhankelijk van andere keuzes die we maken, zoals wat gaan we doen met het Maatschappelijk Vastgoed.

Bijlage

Begrotingswijzigingen op taakveldniveau

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)		Begroting voor wijziging			Begrotingswijziging 1 t/m 3 en 5			Begroting na wijziging		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	Bestuur	1.309	12	-1.298	-80	-12	69	1.229	0	-1.229
	Burgerzaken	760	425	-335	42	0	-42	802	425	-377
	Beheer overige gebouwen en gronden	78	11	-66	39	53	14	116	64	-52
	Parkeerbelasting	74	3.140	3.066	0	0	0	74	3.140	3.066
Veiligheid	Crisisbeheersing en brandweer	1.928	5	-1.923	-2	0	2	1.926	5	-1.921
	Openbare orde en veiligheid	655	36	-619	45	52	7	700	88	-612
Verkeer, vervoer en waterstaat	Verkeer en vervoer	4.509	25	-4.484	71	28	-43	4.580	53	-4.527
	Parkeren	1.274	197	-1.077	-25	0	25	1.250	197	-1.053
	Recreatieve havens	205	157	-48	0	0	0	205	157	-48
Economie	Economische ontwikkeling	347	26	-322	-50	-10	40	298	16	-282
	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	338	254	-84	0	0	0	338	254	-84
	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	125	34	-90	0	0	0	125	34	-90
	Economische promotie	1.136	7.930	6.795	86	611	525	1.222	8.542	7.320
Onderwijs	Openbaar basisonderwijs	420	53	-367	-5	0	4	415	52	-363
	Onderwijshuisvesting	869	47	-821	-147	0	147	721	47	-674
	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.452	585	-867	57	48	-9	1.509	633	-876
Sport, cultuur en recreatie	Sportbeleid en activering	767	82	-686	-15	-1	14	752	81	-672
	Sportaccommodaties	863	49	-814	43	9	-33	905	58	-847
	Cultuurpresentatie,-productie,-particip.	675	25	-650	8	5	-3	684	30	-653
	Musea	1.198	511	-687	14	0	-14	1.212	511	-701
	Cultureel erfgoed	751	100	-651	25	-15	-40	776	85	-691
	Media	275	1	-274	-2	0	1	273	1	-273
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.369	399	-3.970	92	73	-19	4.462	473	-3.989
Sociaal domein	Samenkracht en burgerparticipatie	3.289	120	-3.169	-38	2	40	3.250	122	-3.128
	Wijkteams	9.113	8.178	-935	-2	0	2	9.111	8.178	-933
	Inkomensregelingen	4.222	2.563	-1.659	435	435	-1	4.657	2.998	-1.659

	Begeleide participatie	1.220	0	-1.220	51	0	-51	1.271	0	-1.271
	Arbeidsparticipatie	11	0	-11	0	0	0	11	0	-11
	Maatwerkvoorziening (WMO)	392	4	-388	105	0	-105	496	4	-492
	Maatwerkdienstverlening 18+	3.136	120	-3.016	328	0	-328	3.464	120	-3.344
	Maatwerkdienstverlening 18-	3.349	0	-3.349	118	0	-118	3.467	0	-3.467
	Geëscaleerde zorg 18+	8	0	-8	0	0	0	8	0	-8
	Geëscaleerde zorg 18-	66	0	-66	-9	0	9	57	0	-57
Volksgesondheid en milieu	Volksgesondheid	848	1	-847	14	0	-14	862	1	-860
	Riolering	1.758	2.195	438	15	10	-5	1.773	2.205	433
	Afval	2.917	3.520	602	62	78	15	2.980	3.597	617
	Milieubeheer	916	0	-916	127	0	-127	1.043	0	-1.043
	Begraafplaatsen en crematoria	418	477	58	2	48	45	421	524	103
Volkshuisv,ruimt.ord,sted.vernieuwing	Ruimtelijke ordening	1.632	120	-1.512	14	-4	-18	1.645	116	-1.530
	Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	5.085	5.069	-16	4.839	4.839	0	9.924	9.909	-16
	Wonen en bouwen	1.702	940	-762	-69	0	69	1.633	940	-693
Overhead	Overhead	8.541	160	-8.381	655	0	-655	9.196	160	-9.036
Algemene Dekkingsmiddelen	Treasury	92	157	65	0	0	0	92	157	65
	OZB woningen	308	3.766	3.458	6	0	-6	314	3.766	3.452
	OZB niet-woningen	0	1.578	1.578	0	0	0	0	1.578	1.578
	Belastingen overig	7	298	291	0	0	0	7	298	291
	Alg.uitkeringen en ovg.uitk.gem.fonds	0	26.454	26.454	0	0	0	0	26.454	26.454
Onvoorzien	Onvoorzien	143	0	-143	-60	0	60	83	0	-83
Overige baten en lasten	Overige baten en lasten	131	0	-131	-719	0	719	-588	0	588
Vennootschapsbelasting	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd totaal van baten en lasten		73.681	69.825	-3.855	6.071	6.250	179	79.751	76.075	-3.676
Reserves	Mutaties reserves	1.362	5.218	3.855	234	55	-179	1.597	5.273	3.676
Subtotaal		1.362	5.218	3.855	234	55	-179	1.597	5.273	3.676
Totaal		75.043	75.043	0	6.305	6.305	0	81.348	81.348	0

